

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΧΟΡΟΣ

ΚΩΜΩΔΙΑ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟΣ (*)

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΡΟΒΕΑΝΟΣ, ιατρός.
ΔΙΑ, σύζυγός του.
ΜΙΤΙΚΑΣ ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ.
ΣΥΜΕΩΝ, υπηρέτης τοῦ Ροβεάνου.
ΚΑΤΗΓΚΩ, υπηρέτρια τοῦ Ροβεάνου.

Τὸ θέατρον παριστᾷ κομψὸν ἐστιατόριον, ἐν ᾧ παρετέθη τράπεζα διὰ μέγα δείπνον μετὰ τὸν χορὸν. — Καθίσματα περὶ τὴν τράπεζαν. — Δεξιᾷ ἐστὶ, ὑπεράνω δ' αὐτῆς μέγας καθρέπτης. — Παρ' αὐτῇ ἔδρα, κάθισμα καὶ τράπεζα διὰ τοῦ, καπνίζοντος. — Ἀριστερᾷ κυλικεῖον, ἐφ' οὗ ἀργυρᾷ καὶ χρυστάλλινᾳ σκεύη. — Ἐπὶ τῆς τραπέζης κάλαθοι πλήρεις ὀπωρῶν καὶ γλυκισμάτων. — Δύο θύραι, ἡ μὲν δεξιᾷ, ἡ δὲ ἀριστερᾷ. — Εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς χειμερινὸν φυτοκομεῖον κατάρκτων. — Ἐπὶ τῆς ἐστίας δύο λαμπτήρες ἀνημέμενοι. — Αἰρομένης τῆς αὐλαίας τὸ ὥρολόγιον σημαίνει τὴν ἐνάτην ὥραν.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΣΥΜΕΩΝ (ἐπιθεωρῶν τὴν τράπεζαν)

10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 41, 42, 43, 44, σα...ρά...ντα... π...ντε! Καλά! ἂν συναχθοῦν ἀκόμη μερικοὶ χωροῦν ἴδια ἴδια πενήντα πιάτα. (ἐρευνᾷ τὰ θυλάκιά του). Νά, πάλι τὸ ἔχασα! Μὲ τὸν χορὸν αὐτὸν ἔχασα τὰ μυαλά μου! Καὶ πῶς νὰ μὴ τὰ χάσω! Φαντάσου στὰ καλά καθούμενα νὰ κἀνης ἄνω κάτω ὁλόκληρο σπῆτι γιὰ νὰ κἀνης τόπο νὰ στρυφογυρισθοῦν ἡ κυρία, νὰ μεταφέρῃς ἀπὸ 'δῶ καὶ ἀπὸ 'κεῖ τὰ πράγματα νὰ τὰ σπᾶς καὶ κάποτε, γιατί τί νὰ κἀνης; ἄνθρωπος εἶσαι! καὶ ὅλα αὐτὰ μόνον καὶ μόνον γιὰ νὰ μαζέψῃς ἕνα σωρὸ κόσμο γιὰ νὰ φᾶς, νὰ πιῇ καὶ νὰ διασκεδάσῃ γιὰ λογαριασμὸ σου... ἐμένα αὐτὸ δὲν τὸ χωρεῖ τὸ μυαλό μου. Ἄ! νὰ πηγαῖν κανεὶς σὲ ἄλλο σπῆτι, αὐτὸ ἔρχεται στὸ λογαριασμὸ, γιατί ἐκεῖ κάθουμι ἡσυχος, κρατῶ τὰ φορέματα τῶν κυρίων μου καὶ ἀφοῦ χορτάσω ἀπὸ διασκεδάσι καὶ ὕπνο κάμνω καὶ μὴ ἐπιθεώρησι στὸ μπουφέτο! Κέφι στὴ ράχι τῶν ἄλλων, τὸ καταλαμδάνω! Ἀλλὰ ὅκτῳ 'μέραις νὰ κοπιᾶζω, νὰ μὴν ἔχω μήτε φαγητὸ μήτε ἡσυχία καθὼς πρέπει, αὐτὸ εἶναι πλέον πάρα πολὺ. Καλὰ λέει ἡ παροιμία: ὅ,τι κάνεις θὰ σοῦ κάμουνε. Πολὺ ἐλυπήθηκα τοὺς καυμένους τοὺς ὑπηρετάς τῶν ἄλλων σπητιῶν, τώρα ἦλθε καὶ μένα ἡ σειρὰ μου. Καὶ δὲν θὰ ἦταν τόσο μεγάλο τὸ κακὸ ἂν ἐδρῶσίζουμουν τοῦλάχιστον μὲ κανένα καλὸ λόγῳ ἀπὸ τοὺς κυρίους μου ἢ ἀπὸ τὸ Κατηγκάκι — μὴ ξανθοῦλα μὲ κατὶ μάτια δὴν δεκάρες — ποῦ μὲ παίζει χειρότερα ἀπὸ παιγνιδάκι. Μάλιστα! τὸ 'πέτυχε! "Ο τι κάνω δὲν εἶναι καλὸ, καὶ πότε μὲ λέει ξεχασμένο, ποτέ κουτό, πότε χάχα καὶ ἕνα σωρὸ τέτοια, μάλιστα ἀ-

νοίξω τὸ στόμα μου, μὲ κάνει ρεζίλι τὸ διαβολάκι, ὥστε ἀπορῶ πῶς δὲν ἔβαλα τὰ πιάτα ἀνάποδα, τόσῳ ἐσάστιδα τώρα μὴ ἐβδομάδα μὲ αὐτὸν τὸν καταραμένον χορὸν. Ἀλλ' ὅς εἶναι χαλάλι τῆς οὔτε στὴν πριγκιπέσσα, ἡ ὁποία σαράντα χρόνια τώρα δίνει χορὸ κάθε Παρασκευῇ, δὲν θὰ εἶναι τόσῳ εὐμορφᾷ ὅσῳ σ' ἐμᾶς. Ὅταν ρίξῃς μὴ ματιὰ στὴ σάλα, ποῦ σοῦ τὴν ἔκαμα γυναλὶ μὲ τὸ λουστράρισμα καὶ μάλιστα στὸ τραπέζι (ἐεροκαταπίνει)... καὶ τί δὲν ἔχει ἀπάνω... ἂν δὲν μοῦ αὐξήσῃς καὶ τώρα τὸ μισθό μου, κυρά μου, δὲν ὑπάρχει δικαιοσύνη σ' αὐτὸν τὸν κόσμο (ἀνοίγει τὸ ἐρμάριον καὶ διευθετεῖ τὰ ἀργυρᾷ δοχεῖα τοῦ καμπανίου). Μόνο πῶς θὰ μᾶς πιοῦνε τὰ καλά κραδιά! Καλὰ εἶπα ἐγὼ στὸ Κατηγκάκι νὰ τὰ ἀνακατέψω μὲ ἄλλα πρόστυχα, γιατί οἱ κύριοι στὸ γλέντι δὲν θὰ τὸ παρατηρήσουνε, ἀλλὰ μ' ἔβαλε ὑποπτότα μὲ ταῖς φωναῖς, ὥστε τ' ἀκούσε καὶ ἡ κερά μου, γιατί ἤμουνε ἀναιδασμένος σὲ μὴ σκάλα καὶ ἐκαθάριζα τὸν πολυέλαιο, καὶ ἡ Κατήγκω ἦτανε στὴν ἄλλην ἀκρὴ τοῦ σαλονιοῦ... καὶ ἐστὶ ἐμάζεψε τὸ ἄλλο κρασί, τὸ κλείδωσε καὶ ἐπῆρε τὸ κλειδί. Καὶ τί μὲ μέλει ἐμένα! ἀφοῦ οἱ ἴδιοι ἐπιθυμοῦν νὰ σπαταλοῦν, τί φταῖουν οἱ ὑπηρεταί! Καὶ τί ἀνέσυχον ποῦ εἶναι... Ποτέ δὲν θὰ τὸ ἐπίστυνα, νέα κυρία καὶ κοσμογυρισμένη περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλην καὶ τσάκα, τσάκα ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν τῆς ἀρέσει τίποτε, θέλει τοῦτο, δὲν θέλει ἐκεῖνο, μπαίνει, βγαίνει, βγάζει, σιάζει, ἀπάνω, κάτω, δεξιᾷ, ἀριστερᾷ, μπορεῖ νὰ κουράσῃ ἑκατὸ ἀνθρώπους ἂν τὴν ξεσυνορισθοῦν καὶ πολὺ περισσότερο ἐμᾶς τοὺς καυμένους τοὺς ὑπηρετάς! Καλὰ ποῦ δὲν ἔρχονται καὶ οἱ καλεσμένοι, γιατί αὐτὸ δὴ μᾶς ἔλειπε... (Περιέρχεται καὶ πάλιν τὴν τράπεζαν). Μπᾶ! Δὲν τὸ εἶπα 'γώ. Οὔτε ἡ πριγκιπέσσα δὲν θὰ τὸ 'καμνε καλλίτερα. Τὰ 'βαλα ὅλα μὲ μεγάλη τέχνη. (Εἰσέρχεται ἡ Κατήγκω φέρουσα δύο κάνιστρα πλήρη ἀνθέων) Νά καὶ ἡ ξανθοῦλά μου. Δόξα σοὶ ὁ Θεὸς ποῦ μὲ λυπήθηκες καὶ μένα ψυχὴ μου!

ΚΑΤΗΓΚΩ

(τοποθετοῦσα τὰ κάνιστρα ἐπὶ τοῦ κυλικείου)

Ξέρεις πῶς εἶσαι νόστιμος; Καὶ τί ἤθελες, νὰ εἶμαι ὅλο μαζὶ σου; Χωρὶς συντροφιά δὲν ἔμπορεῖς νὰ περάσῃς; Μόλις τώρα ἐγγλύτωσα, ἔως ὅτου νὰ ντύσω τὴν κυρά μου ἐνόμιζα πῶς θὰ χάσω τὰ μυαλά μου, ὅσον πάει, γίνεται πλεῖον παράξενον. (Πλησιάζει εἰς τὸν καθρέπτην καὶ καλλωπίζεται). Οὐφ, ἀκόμη βοτίζει τὸ κεφάλι μου ἀπὸ τῆς κατσάδας ποῦ ἔφαγα.

ΣΥΜΕΩΝ (πλησιάζων αὐτὴν μετ' ἐνδιαφέροντος).

Καὶ 'μένα τὸ ἴδιο, πουλάκι μου! Καὶ πάλι ἐγὼ ὅλο ἡσυχάζω ὅταν σὲ βλέπω, ἐνῷ ἐσύ... (ἀποπειράται νὰ τὴν περιπτυχθῇ)...

ΚΑΤΗΓΚΩ (ἀποθεοῦσα τὴν χεῖρά του)

Γιὰ περιορίσου παρακαλῶ γιὰ νὰ μὴ χαλάσωμε τὴ φιλία μας!... Ἐμένα δὲν μ' ἀρέσουν αὐτὰ τὰ χωρατά!...

ΣΥΜΕΩΝ

"ὦ! καυμένη πολὺ αὐστηρὰ εἶσαι! Δὲν ξέρεις πῶς θὰ σὲ πάρω γυναῖκα; Ἀφῆσε νὰ βγοῦμε μὲ ἄσπρο πρόσωπο ἀπὸ αὐτὸ τὸ χορὸ, καὶ τὸ πρᾶγμα εἶναι τελειωμένο. Ὁ Παπᾶς-Στοῖκα τί ἄλλη δουλειὰ ἔχει;

ΚΑΤΗΓΚΩ

"Ἰσως! Γι' αὐτὸ ἴδια ἴδια μὴ βιάζεσαι! Θὰ ἴδωμε αὔριο. Πολλοὶ χοροὶ ἐπέρασαν, καὶ ἐμεῖνα μόνο μὲ τὴν ὑπόσχεσί σου!

ΣΥΜΕΩΝ

Τί χοροί;

ΚΑΤΗΓΚΩ

Ἐκεῖνοι ποῦ μοῦ τοὺς ἔδωξες ὡς προθεσμίαν διὰ τὸν γάμον μας.

ΣΥΜΕΩΝ

Ποῖος σοῦ εἶπε γιὰ 'κεῖνους τοὺς χορούς; Χοροὺς ποῦ μᾶς ἔκαναν οἱ ἄλλοι! Ἐγὼ σοῦ λέω γιὰ τὸ δικό μας τὸ χορὸ τὸν ἀποψινό. Ἐπειδὴ εἶναι ὁ πρῶτος χορὸς ποῦ δίνουνε τ' ἀφεντικά μας ἀφότον παρθήκανε, αὐτὸς εἶναι ὁ καλὸς χορὸς, ἐκεῖνοι οἱ ἄλλοι ἦτανε χωρατά!...

ΚΑΤΗΓΚΩ

Γι' αὐτὸ λοιπὸν σὲ παρακαλῶ νὰ περιορίσῃς... ἀκούς ἐκεῖ χωρατά;... καλὰ σοῦ ἔλεγα ἐγὼ πῶς εἶσαι ἕνας ἀνόντος... (Ὁ Συμεὼν ἀποπειράται νὰ τὴν λάβῃ ἐκ τοῦ βραχίονος) γιὰ κύταξε καλλίτερα γιὰ τὸ τραπέζι γιατί τώρα θ' ἀρχίσουν νὰ ῥχωνται οἱ καλεσμένοι.

ΣΥΜΕΩΝ (μὲ ὕψος ὑπεροπτικόν)

Τραπέζι; φαίνεται πῶς ἔχεις τὸ νοῦ σου μόνο στὴν τοαλέτα, γιατί ἀλλοιῶς θὰ ἔδωλες τί τραπέζι σοῦ σκάρωσα! Ὅριστε, κοκὸνα μου, κύταξε, οὔτε στὴν πριγκιπέσσα... (εἰρωνικῶς) ἀλλὰ τί 'μῶ εγὼ σ' ἐσένα γιὰ πριγκιπέσσας! ἐσύ δὲν εἶδες ἄλλα τραπέζια ἀπὸ τοῦ Δοθορτίν τοῦ μπεκιάρη καὶ τῆς κοκὸνα Λοξίτσας Σιμτάγκας ποῦ τρώει ὅλο σὲ ξένα σπῆτια. Νά κύταξε ἂν θέλῃς νὰ μάθῃς τί θὰ πῇ τραπέζι ἀρχοντικό!... δὲν ἐγύρισα ἐγὼ τοῦ κάκου ἐπτά χρόνια μὲ τὸν ἀφέντη μου σ' ὅλα τὰ λουτρά, ἐμάθαμε καὶ 'μεῖς κατὶ τι, μάλιστα ματμαζέλα μου (περιστρεφόμενος ἐπὶ τοῦ ἐνός ποδός) ἐκεῖ δὲν φθάνουνε τὰ κοριτσάκια, ξανθοῦλα μου!

ΚΑΤΗΓΚΩ

Γιὰ περιορίσου!... αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω... (Μετὰ μικρὰν διακοπὴν). Τὰ μαχαιροπήρουνα τὰ ἀσημένια τάφερες ἀπὸ τὴν μεγάλην κυρία;

ΣΥΜΕΩΝ (ἐρευνῶν τὰ θυλάκιά του).

Θαρρῶ πῶς ἔχασα τὸ γράμμα... Καὶ πῶς

(*) Ἡ σκηνὴ ἐν Βουκουρεστίῳ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ροβεάνου.

νὰ μὴν τὸ χάσω!... "Ἦθελα νὰ σ' ἐδῶπα στὴ θέσι μου! (εὐρίσκει χαρτίον). "Α νὰ το! (Τὸ ρίπτει μετ' ἀγανακτισμοῦ εἰς τὴν ἐστίαν). "Ἦτανε τσιγαρόχαρτο! Καὶ χωρὶς γράμμα δὲν θὰ μοῦ τὰ δώσῃ.

ΚΑΤΗΓΚΩ

Τὰ γύρεψες; πῆγαινε νὰ τὰ γυρέψῃς· ἢ καλλίτερα στείλε κανέναν ἄλλον... τὸ Βασίλη τὸν ἀμαξῖ!... γιατί ποῖός θ' ἀνοίγῃ τὴν πόρτα ὅταν ἀρχίσουν νὰ ῥχωνται οἱ καλεσμένοι... ξεχασμένοι! (γελά). (Ὁ Συμεὼν ἐξακολουθεῖ ἐρευνᾶν τὰ θυλάκιά του.)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Ο. ἀνωτέρω, ΛΙΑ (φέρειν καμψὴν ἐπιθήτα χοροῦ, ἔρχεται ἐκ τοῦ βάθους τῆς σκηνῆς, ἐκ τοῦ φωτοκομμοῦ).

ΛΙΑ (δευθεύσασα ἐν ψέλλιον).

Κατήγκω, τί κάμνει ὁ κύριος;

ΚΑΤΗΓΚΩ

Πρὸ ὀλίγου ἐδιάδαζε στὴν κάμαρά του.

ΣΥΜΕΩΝ

Τοῦ ἐτοίμασα ὅλα του τὰ ρούχα. Καὶ δὲν εἶναι καὶ ἀργά. Μόλις ἐκτύπησαν ἐννέα!

ΛΙΑ (ἰσχυρῶς πρὸ τοῦ καθρέπτου).

Φέρε ἓνα μεγάλο χαρτί ποῦ ἔχω στὴν σέρα, Κατήγκω, καὶ κύταξε μὴπως ἄφησα τὰ γάντια μου ἐπάνω στὸ πιάνο στὴ σάλα. (Ἡ Κατήγκω ἐξέρχεται. Πρὸς τὸν Συμεὼν.) Ἐδιόρθωσες, καθὼς σοῦ εἶπα, τὸ χαλὶ στὴ σκάλα καὶ τῆς λάμπες; (Ὁμιλεῖ ταχέως καὶ φαίνεται ἀνυπόμονος καὶ νευρικός).

ΣΥΜΕΩΝ

(ἀνάπτει κατὰ σειράν τὰ κηρία καὶ σβύνει αὐτά).

Μὴν ἀνυσχεῖτε, κυρία μου. "Ὅλα εἶναι στὸν τόπο τους. Ἡ λάμπες λάμπουν σὰν νὰ ἦναι φωτοχυσία! Γλὼ τοὺς ὑπηρετάς νὰ μὴν ἔχετε καμὶαν ὑποψίαν, εἶναι ὅλοι δικοί μας. Εἶναι ὁ Μιχαλάκης, ὁ ἐξάδελφος τῆς Κατήγκως καὶ ὁ ἀνεψιός μου ποῦ ὑπηρετεῖ στοῦ Δοδροντίν, αὐτὸς ποῦ πῆγε καὶ στὸ Παρίσι. Εἶναι σιγυρισμένοι σὰν ἀρχοντόπουλα!

ΚΑΤΗΓΚΩ (φέρει χαρτίον ἐν εἰς φακέλλου).

Δὲν πῆρα πουθενὰ τὰ γάντια σας. Τὰ ἐξήγησα καὶ στὴν κάμαρά σας καὶ στὴν κάμαρα τοῦ κυρίου. (βλέπει τὰ χειρόκτια εἰς τὴν ζώνην τῆς κυρῆς τῆς) νὰ τὰ γάντια, ἐδῶ εἶναι (τὰ δίδει εἰς τὴν Λίαν).

ΛΙΑ

Καλὰ λέγεις, τὰ ἐλυσμόνησα· εἶχα τὸν νοῦν μου ἄλλοῦ. Δόσε μου τὰ κνίστρα μὲ τὰ ἄνθη. Βάλε τα εἰς τὰ μικρὰ βάζα (ἀνοίγει τὸν φακέλλον καὶ ἐξάγει δελτάρια, τὰ ὅποια τοποθετεῖ ὁμοῦ μὲ μιὰς ἀνθοδέσμας εἰς ἕκαστον πινακίον). "Αμα ἀρχίσῃ νὰ ἔρχεται κόσμος νὰ φροντίσετε νὰ καταιδάσετε τὸ παραπέτασμα τῆς σέρας καὶ νὰ μὴν τὸ σκώσετε ἕως ὅτου δὲν ἔλθω ἐγὼ ἐδῶ. Κατήγκω, ἀφοῦ τελειώσης, νὰ βάλῃς τὸ μικρὸ σίδερο διὰ τὰ μαλλιά καὶ ἓνα κουτὶ φουρκέταις κοντὰ εἰς τὸν καθρέπτην τῆς κάμαρας μου. Νὰ βάλῃς καρφίτσες εἰς ταῖς κορδέλαις τοῦ κοτιλιόν... θὰ ταῖς εὔρης εἰς τὸ καλάθι τῆς ἐργασίας μου.

ΚΑΤΗΓΚΩ

Πολὺ καλὰ, κυρία (ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΡΟΒΕΑΝΟΣ (ἐν ἀτημελήτῳ ἐνδυμασίᾳ καὶ ἔχων τὴν κόμπην ἄτακτον εἰσέρχεται κρατῶν βέλιον).

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Φιλτάτη, ποῦ ἔβαλες τὸ γραφεῖόν μου, ἀδύνατον νὰ τὸ εὔρω.

ΛΙΑ

Τὸ γραφεῖόν σου (σκέπτεται ἐπ' ὀλίγον παρατηρούσα τὸν Συμεὼνα). "Α! ἤξεύρω, τὸ ἔβαλα ἐπάνω εἰς κάσαις ἀποκάτω ἀπὸ τὴν σκάλα. Ἐσκόπευα νὰ τὸ τοποθετήσω εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ λουτροῦ ὅπου ἔχω συσσωρεύσει καὶ τὰ ἄλλα πράγματα, ἀλλὰ ὁ Συμεὼν μοῦ εἶπεν ὅτι ἴσως τὸ χρειασθῇ καὶ ἔτσι τὸ ἔβαλα πλέον προχείρον...

ΣΥΜΕΩΝ

Εἶναι πίσω ἀπὸ τὸν μπερτέ, ἀφεντικό, πίσω ἀπὸ κατὶ ντουλάπια μὲ γιαιτρικά καὶ γύψινα ἀγάλματα.

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Καὶ αὐτὸ λέγεται πρόχειρον;... Μοῦ ἐμεταφέρατε καὶ τὰ ντουλάπια μου. Ἀλλὰ θὰ καταστραφῶν αἱ συλλογαί μου! Ποῖος ἤξεύρει πῶς τὰ ἐρρίψατε ἐκεῖ τὸ ἐν ἐπάνω εἰς τὸ ἄλλο! Τί ἐπείραζε ἂν τὰ ἀφίνες ἐκεῖ ποῦ ἦσαν;

ΛΙΑ

Μὰ καλὰ, φίλτατέ μου, πῶς ἤμποροῦσα νὰ τὰ ἀφίσω ἐκεῖ; θὰ κατεστρέφοντο ἐντελῶς, διότι τὴν βιβλιοθήκην σου τὴν ἔκαμα καπνιστήριον, καταλαμβάνεις λοιπὸν ὅτι ἐὰν ἔμεναν ἐκεῖ δὲν θὰ ἦσαν ἀσφαλῆ. (Πλησιαζούσα τὸν Ροβεάνον). Τί δὲν ἐνδύθης ἀκόμη. Εἶναι σχεδὸν ἐννέα καὶ μισή, καὶ θὰ ἀρχίσῃ νὰ ἔρχεται ὁ κόσμος, καὶ ἐννοεῖς ὅτι δὲν θὰ δέχωμαι ἐγὼ μόνη! Πῆγαινε γλήγωρα νὰ ἐνουθῇς καὶ μὴ συλλογίζεσαι τὸ γραφεῖόν σου καὶ τὰς συλλογάς σου, διότι εἶναι καλὰ ἐκεῖ ποῦ τὰ ἔβαλα.

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Ἀκοῦς ἐκεῖ καλὰ! Ἀνέτρεψες ὁλόκληρον τὸ σπῆτι μὲ τὸν χορὸν σου. Δὲν ἤξεύρω ἂν θὰ ἐπανεῦρω καὶ τὰ μυαλά μου μὲ τὴν κατάστασιν αὐτὴν.

ΛΙΑ (ὠρῶσα αὐτὸν πρὸς τὴν θύραν)

Πῆγαινε καλλίτερα νὰ ἐνδύθῃς καὶ ἀφῆσε τὸ κατηγορητήριον διὰ ὑστερώτερα. Τώρα δὲν ἔχω καιρὸν νὰ τὸ ἀκούσω. Δὲν βλέπεις πόσα πράγματα πρέπει νὰ γίνουν ἀκόμη; Πῆγαινε καὶ γίνου εὐμορφος ἂν θέλῃς νὰ μὴν ἀρχίσω ἐγὼ τώρα νὰ μαλώνω (τὸν σύρει ἐκ τοῦ βραχίονος μέχρι τῆς θύρας).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω πλὴν τοῦ Ροβεάνου.

ΛΙΑ (πρὸς τὸν Συμεὼνα)

Ἐσὺ πταίεις! Ἀν ἀφίνες τὸ γραφεῖον ἐκεῖ ποῦ σοῦ εἶπα ἐγὼ ἐξ ἀρχῆς νὰ τὸ βάλῃς, δὲν θὰ εἶχεν ὁ κύριος ἀνάγκην νὰ τὸ ζητῇ ἀπὸ ἐδῶ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ θὰ ἦτο πρὸ πολλοῦ ἐτοιμος.

ΣΥΜΕΩΝ (καθ' ἑαυτὸν)

Νά, ὅλο ἐγὼ φταίω, δὲν σᾶς τὸ ἄεγα ἐγὼ; Μοῦ εἶχε εἰπεῖ νὰ τὸ βάλω στὴν ἀ-

ποθήκην τῶν ξύλων. (Πρὸς τὴν Λίαν). Ἐνόμιζα πῶς εἶναι πρὸ πρόχειρο ἐκεῖ καὶ ἂν μὲ ἦρώτα ὁ κύριος, διότι μόλις σήμερα μετὰ τὸ μεσημέρι τὸ μετέφερα, θὰ τὸ εὐρίσκει ἀμέσως!

ΛΙΑ

Καλὰ, καλὰ! κύταξε καλλίτερα νὰ κάμῃς τὴ δουλειά σου παρὰ νὰ ἀπαντᾷς αἰωνίως.

ΣΥΜΕΩΝ

(ἐξέρχόμενος διὰ τῆς ἀριστερᾶς θύρας, καθ' ἑαυτὸν)

Τοῦ κάκου, δὲν ἔχω τύχη!

ΡΟΒΕΑΝΟΣ (εἰσερχόμενος)

Ποῦ μοῦ ἐδάλετε τὰ κλειδιά; Ἐπὶ τέλους κατῶρθωσα νὰ εὔρω τὸ γραφεῖόν μου, ἀλλὰ τὰ κλειδιά πουθενά! Ὡς εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν δουλαπιῶν μου. Τὸ ἐν ἥτον βαλμένο πλάγια, καὶ τοῦ ἄλλου σπασμένα τὰ τζάμια.

ΛΙΑ (ἀνυπόμονος)

Τὰ κλειδιά; τὰ κλειδιά; Τί θὰ τὰ κάμῃς. Νομίζω ὅτι ἐγὼ τὰ ἔβαλα κάπου. (Πρὸς τὸν Συμεὼνα). Πῆγαινε ἐρώτησε τὴν Κατήγκω τί τὰ ἔκαμε;

ΣΥΜΕΩΝ

(ἐξέρχόμενος διὰ τῆς ἀριστερᾶς θύρας καθ' ἑαυτὸν)

"Αμ τί, μόνο ἐγὼ εἶμαι ξεχασμένος; Τώρα φευγῶ, νὰ πᾶω νὰ φέρω τὰ μαχαίρια γιατί ἀλλοίμονο!

ΛΙΑ

Παρακαλῶ δὲν ἔμπορεῖς χωρὶς κλειδιά; Ποῦ νὰ τὰ εὔρω τώρα; τί θὰ τὰ κάμῃς;

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Μοῦ χρειάζονται διὰ τὰς σμειώσεις τὰς ὁποίας ἔχω εἰς τὸ γραφεῖόν μου. Δὲν ἔχω αὐριον μάθημα εἰς τὸ Πανεπιστήμιον;

ΛΙΑ (γελάσας)

Τί, σκοπεύεις νὰ παραδώσης αὐριον; Ὡραία παράδοσις θὰ ἦναι ἀφοῦ μείνης εἰς τὸν χορὸν ἕως εἰς τὰς 8 τὸ πρωῒ, διότι ἤξεύρεις ὅτι μετὰ τὸ τελευταῖον γκαλὸπ θὰ δώσωμεν εἰς τοὺς προσκεκλημένους καὶ καφὲ μὲ γάλα...

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Καὶ καφὲ μὲ γάλα;... Οἱ δυστυχεῖς οἱ ἀνθρώποι!

ΛΙΑ

Πρῶτον ἐγὼ δὲν ἐννοῶ χορὸν ἂν δὲν τελειώσῃ τὴν ἐπομένην ἡμέραν μὲ τὸν ἥλιον. Ἐπειτα ἡμεῖς ἔχομεν καὶ χρέος νὰ τὸν παρατείνωμεν ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον... Εἶναι ὁ πρῶτος χορὸς τὸν ὁποῖον δίδομεν μετὰ τὸν γάμον μας... Ἄρα πολὺ φυσικὸν νὰ διαρκέσῃ τοῦλάχιστον μέχρι τῶν ὀκτώ.

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Ὁ πρῶτος χορὸς! καὶ τοῦλάχιστον μέχρι τῶν ὀκτώ! Οἱ ὀρίζοντές σου εἶναι εὐρύτατοι, φίλτατη μου! Καὶ μὲ τὴν ὑγίαν τί κάμνομεν κυρία μου;

ΛΙΑ

Ἡ ὑγεία; εὐχαριστῶ, εἶνε ἀρίστη, κύριε καθηγητά...

ΣΚΗΝΗ ΠΕΜΠΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω, ΚΑΤΗΓΚΩ (εἰσέρχεται ἀριστερόθεν).

ΚΑΤΗΓΚΩ

Τὰ κλειδιά τοῦ γραφείου δὲν εἶναι πουθενά!

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Αὐτό μοῦ ἔλειπε!

ΚΑΤΗΓΚΩ

Μήπως εἶναι μέσα στὸ πανιεράκι, τὸ ὁποῖον ἔκλειδα μέσα στὴ ντουλάπα;

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Καὶ τὴν ντουλάπα ποῦ τὴν ἐρρίψατε.

ΚΑΤΗΓΚΩ

Τὴν ἀναιδάρσαμε στὴ σοφίτα ἐξ αἰτίας τοῦ καθρέπτου. (Τὸ ὥρολόγιον σημαίνει τὴν ἐνάτην καὶ ἡμίσειαν).

ΡΟΒΕΑΝΟΣ

Εἰς τὴν σοφίτα μὲ τὸ σκότος αὐτὸ καὶ ποῖος ἤξεύρει τί ἐρρίψατε τριγύρω... καλλίτερα νὰ ὑπάγω νὰ ἐνδυθῶ. Βλέπω ὅτι μὲ σὰς δὲν θὰ τὰ βγάλω πέρα!

ΛΙΑ

Αὐτὸ εἶναι τὸ καλλίτερο, φίλτατέ μου. Καὶ ἔλα γλήγορα εἰς τὴν αἴθουσαν. Κατήγκω στερέωσε τὸ κορσέτο μου ἀπ' ὀπίσω, διότι ὅλο ἀνεβαίνει. (Ἡ Κατήγκω ἔκτελει τὴν παραγγελίαν).

ΚΑΤΗΓΚΩ

Χωρὶς τὸν μεγάλο καθρέπτη δὲν θὰ ἠμπορέσετε νὰ συγριθῆτε, κυρία, διότι εἰς αὐτὸν μὲν φαίνεσθε ἡ μισή.

ΛΙΑ

Καλλίτερα βλέπω εἰς αὐτὸν παρὰ εἰς τὸν ἄλλον τοῦ σαλονιοῦ. Δὲν πέφτει πολὺ ἡ φουῖστα μου; Νομίζω ὅτι ὅλο τὴν πατώ.

ΚΑΤΗΓΚΩ

Τώρα ἔρχεται καλὰ, τὴν ἐπίασα μὲ καρφίτσες καὶ δὲν θὰ πέφτῃ πλέον (ἀκούεται ἔξωθεν ἤχος κώδωνος).

ΛΙΑ

Ἰδοὺ, κάποιος ἔρχεται. Εἶναι σχεδὸν δέκα ἡ ὥρα. Ἦρχισαν νὰ ἔρχονται. Δόδε μου γλήγορα τὰ γάντια μου! Ποῦ εἶναι ὁ Συμεών; Κύταξε νὰ ἴδῃς ποῖος εἶναι. Εἰπέ του νὰ περάσῃ εἰς τὴν σάλα. Καὶ ὁ Γεώργιος δὲν εἶναι ἔτοιμος; Κι' αὐτός; ἡ παράδοσις τοῦ ἔλειπε τώρα! (Ἡ Κατήγκω ἐξέρχεται δεξιῶθεν).

ΣΚΗΝΗ ΕΚΤΗ

Οἱ αὐτοί. ΚΑΤΗΓΚΩ, ΜΙΤΙΚΑΣ ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ (ἐν ὁδοιπορικῇ ἐνδυμασίᾳ).

ΛΙΑ (προχωροῦσα πρὸς τὸ φυτοκομεῖον)

Ἰσως εἶναι ἡ μπτέρρα.

ΚΑΤΗΓΚΩ (εἰσερχομένη)

Εἶναι ὁ κύριος Μιτίκας Ζορνέσκος.

ΛΙΑ

Ὁ Ζορνέσκος. Εἰπέ του νὰ ἔλθῃ ἐδῶ (ἐπανερχεται).

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

(εὐθὺς εἰσερχεται: ταχεὶ τῷ βήματι, ἔπειτα βλέπων τὴν τράπεζαν παρατεθειμένην καὶ τὴν ἐνδυμασίαν τῆς Λίας ἱσταται θαυμάζων).

Φιλῶ τὸ χέρι σας, κυρία μου. Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτά; ἔχετε δειπνὸν ἢ ἐορτήν; (παρατηρῶν τὴν Λίαν). Φόρεμα ρόζ ντεκολτέ... μήπως ἔχετε χορόν; χορόν; καὶ εἰς ἐμὲ δὲν εἴπατε τίποτε; Καλοὶ φίλοι εἶσθε! (Ἡ Κατήγκω ἐξέρχεται).

ΛΙΑ (τρίνουσα τὴν χεῖρα ἣν ὁ Ζορνέσκος ἀσπάζεται).

Πῶς; δὲν ἐλάδετε πρόσκλησιν; Ἐγὼ ἔ-

πρεπε νὰ ἀπορῶ βλέπουσά σας ἐρχόμενον εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν (ἀκινύοντα τὰ ἐνδύματά του). Εἶναι δέκα ἡ ὥρα καὶ θὰ ἀρχίσουν νὰ ἔρχονται διὰ τὸν χορόν, τὸν πρῶτον χορόν τὸν ὁποῖον δίδομεν μετὰ τὸν γάμον μας. Τί δὲν τὸ ἤξεύρετε; Ἀδυνατον! σὰς ἔστειλα προσκλητήριον πρὸ δέκα ἡμερῶν.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Ἀκριβῶς διότι μοὶ τὸ ἐστείλατε πρὸ ἡμερῶν δὲν γνωρίζω τίποτε. Ἐρχομαι ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν. Ἀνεχώρησα τὴν ἐπιούσαν τοῦ χοροῦ τῆς πριγκιπίσσης, ἀκριβῶς πρὸ δύο ἐβδομαδῶν. Συγγνώμην διότι ἐτόλμησα νὰ ἔλθω εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν. Ἐρχομαι ἀπὸ τὸν οὐδηνόδρομον καὶ εἶχα τόσων ἀνυπομονησίαν νὰ καταθέσω τὴν ἐνδείξιν τοῦ θαυμασμοῦ μου εἰς τοὺς πόδας τῆς ὡραίας χορευτρίας, ἥτις μὲ ἔσωσεν ἐκ μεγάλου κινδύνου, ὥστε παρέδην τοὺς κανόνας τῆς εὐπρεπείας καὶ ἤλθον ὅπως ἤμην.

ΛΙΑ (γελῶσα)

Καλὰ, καλὰ, κύριε Πεταλοῦδα! σὰς συγχωρῶ, ἀλλὰ ὑπὸ ἓνα ὄρον. Νὰ παρουσιάσῃτε ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον ἐνώπιόν μας ἐν μεγάλῃ στολή.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Ἐγὼ πεταλοῦδα! σεῖς τὸ λέγετε; Ἀστενεύετε κατὰ τὸ σύνθηρος. Τί κάμνει ὁ Γεώργιος; Στοιχηματίζω ὅτι θὰ ἔχῃ τὴν μύτην του χωμένην εἰς κἀνὲν βιβλίον!

ΛΙΑ

Παντάσιν. Ἐτοιμάζεται, κάπως διὰ τῆς βίας, ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὸ κατάρθωσα. Φαντασθῆτε ὅτι ἐξήπει νὰ εὗρῃ τὰς σημειώσεις του, τώρα εἰς τὰς δέκα, διὰ τὸ αὐριανόν του μάθημα... Τί λέγετε δι' αὐτό; Νὰ σκέπτεται τοιαῦτα πράγματα τὴν ἐσπέραν τοῦ πρώτου χοροῦ μας... Δὲν εἶναι καλὸς διὰ ζωγράφισμα; (περπατεῖ).

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Τί νὰ τοῦ κάμῃς! Χορὸς ἢ ὄχι, ὁ ἀνθρώπος τῆς ἐπιστήμης, ὁ πεπαιδευμένος, ὁ ἐξοχος ἱατρὸς δὲν εἶναι ὅπως κάθε ἄλλος θνητός! Δὲν ἐνδύεται ἐγκαίρως καὶ ὅταν ἐνδυθῇ δὲν ὁμοιάζει μὲ τοὺς ἄλλους. Δὲν τὸ λέγω ἀκριβῶς δι' αὐτὸν, ἀλλ' ὅλοι αὐτοὶ εἶναι ἔτσι καὶ δὲν ἠμπορεῖτε νὰ τοὺς μεταβάλετε!... Ἡ ἐπιστήμη προτιμᾶται παντὸς χοροῦ καὶ αὐτῆς τῆς...

ΛΙΑ (διακόπτουσα)

Συζύγου, εἰπῆτέ το... Ἰσως ἔχετε δίκαιον...

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Συγγνώμην, σεῖς ἀποτολεῖτε ἐξαίρεσιν... καὶ ἐπόδειξις ὅτι ἐνδύεται (παρατηρῶν τὴν Λίαν). Τί λαμπρὸν φῶρεμα καὶ τί ὡραῖα σὰς ἔρχεται. Πιστεύω, κυρία, ὅτι θὰ μοῦ κάμετε τὴν χάριν νὰ χορεύσετε τὸ κοτιλὸν μαζὶ μου (πλησιάζει τὴν Λίαν).

ΛΙΑ

Πολὺ εὐχαρίστως!

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ (λαμβάνων τὴν χεῖρά της)

Καὶ τὸν πρῶτον τετράχορον!

ΛΙΑ

Ἀναμφιδόλως,

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ (φιλῶν τὴν χεῖρά της)

Καὶ τὸ πρῶτον βάλε;

ΛΙΑ

Καὶ τὸ πρῶτον βάλε! Ἀρκεῖ νὰ ἔχετε καιρὸν νὰ χορεύσετε ὅλα αὐτά, διότι δὲν πιστεύω νὰ παρουσιασθῆτε οὕτω εἰς τὴν αἴθουσαν.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Ὅχι, ὄχι! ἀναχωρῶ ἀμέσως! Θὰ ἦμαι ἔτοιμος ἐντὸς εἰκοσι λεπτῶν. Ἀλλως τε κατὰ τὸ παρ' ἡμῖν εὐλογημένον σύστημα νὰ ἔρχονται οἱ προσκεκλημένοι περὶ τὸ μεσονύκτιον, ἐλπίζω νὰ εἶμαι μετὰ τῶν πρώτων. Ὡστε συνεννοήθημεν, τὸ πρῶτον βάλε, τὸν πρῶτον τετράχορον καὶ τὸ κοτιλὸν!

ΛΙΑ

Ναί, ναί.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Ἀλλὰ τί θὰ εἰπῇ ὁ Γεώργιος δι' αὐτό;

ΛΙΑ

Πῶς, τί θὰ εἰπῇ; Τίποτε κατὰ τὸ σύνθηρος, τὸ πρᾶγμα εἶναι πολὺ φυσικόν.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Μὴ ἀπορεῖτε, ἐγὼ εἰς τὴν θέσιν του δὲν θὰ εὗρισκα τὸ πρᾶγμα τόσον φυσικόν. Ἀλλ' αὐτός... βεβαίως ἔχετε δίκαιον.

ΛΙΑ

Δὲν σὰς ἐννοῶ.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ ὁμιλήσω ἐλευθέρως καὶ νὰ σὰς ἀπευθύνω μίαν ἐρώτησιν;

ΛΙΑ (παρατηροῦσα τὸ ὥρολόγιον σημαίνον 9 3/4.)

Ἠκούσατε; Δὲν ἔχετε καιρὸν νὰ χάνετε, λέγετε τί ἔχετε νὰ εἰπῆτε.

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Βλέπετε, δι' αὐτὸ λέγω ὅτι εἴσθε ἄγγελος (μὲ πάθος) ἀγαθὴ! ἀγαθὴ!...

ΛΙΑ (τῷ δεικνύει τὸ ὥρολόγιον).

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Θὰ ἦμαι πολὺ σύντομος. Δέκα λέξεις καὶ τελειῶνω! Οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ὁ Γεώργιος σὰς ἀγαπᾷ. Ἀλλὰ τὸ νὰ ἀγαπᾷ τις μίαν γυναῖκα οἰανδῆποτε, καὶ νὰ ἀγαπᾷ μίαν γυναῖκα ὡς ὑμᾶς εἶναι ἄρᾳ γε τὸ ἴδιον; Ὁ ἀνὴρ ὅστις εἰς τὴν τυχοῦσαν γυναῖκα θὰ ἐδίδεν ὅλην τὴν καρδίαν του θὰ ἐδίδεν ἄρᾳ γε ὅ,τι πρέπει εἰς τὴν ἄλλην; (Ἡ Λία μειδῇ). Μὴ γελέτε. Θὰ φθάσω ἀμέσως εἰς τὸ συμπέρασμα. Γνωρίζετε ἢ μᾶλλον δὲν ἠθελησατε νὰ γνωρίσετε τὰς περὶ ἔρωτος ἀρχάς μου, διότι ἄλλως εὐκόλως θὰ κατελαμβάνατε ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θέλω νὰ σὰς ἀποδείξω. Γνωρίζετε πόσον μοὶ εἶναι προσφιλεῖ τὰ ρόδα τὰ ὁποῖα καλλιεργῶ μὲ πάθος. Μετὰ μακρὰν πείραν ἐθάδα εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐκ τῆς ἀγρίας βλάτης δὲν δύνασαι νὰ παραγάγῃς ἑκατοντάφυλλον, ὅσον καλὰ καὶ ἂν τὴν ἐγκεντρώσῃς καὶ ὅσον καλὰ καὶ ἂν τὴν περιποιηθῇς. Καὶ ὅμως ἡ καταγωγή της εἶναι κοινὴ. Ἀλλὰ ποῖα διαφορά μετὰ τοῦ ἀνθους τῆς μῖας καὶ εἰς ἄλλης. Καὶ αὐταὶ αἱ ἀκανθαὶ τῶν δὲν ὁμοιάζουσι. Ἡ ἀκανθα τῆς πρωίας πληγόνει, σκίζει τὸ κρέας ὡς δυνεῖ, ἡ ἄλλη κεντᾷ—ὡς εὐφυὲς λόγος—καὶ σὲ κάμνει νὰ ἀνασκιρτῇς εἰς τὸ φίλημα! Ὡστε...

ΛΙΑ (παρατηρούσα αὐτὸν μειδίῳσα)
"Ὡστε κατὰ τὴν μεγαλοφυᾶ παραβολὴν
αὐτὴν ἐγὼ εἶμαι..."

ΖΟΡΝΕΣΚΟΣ

Ἐκατοντάφυλλον, κυρία μου! Ρόδον ἔ-
κατοντάφυλλον τὸ ὅποιον ὁ Γεώργιος ἔχει
τὴν εὐτυχίαν νὰ κατέχῃ καὶ τὴν ἀδεξιό-
τητα καὶ ἀδίκιαν ἰδῶς νὰ μὴ τὸ ἀναγνω-
ρίσῃ καὶ νὰ μὴ τὸ ἐκτιμᾷ...

(ἔπεται συνέχεια)

Μεταφράσις ἐκ τῆς Ρουμανικῆς.

Ν. ΜΟΣΧΑΚΗΣ.

ΑΛΦΟΝΣΟΥ ΔΩΔΕ

ΝΟΥΜΑΣ ΡΟΥΜΕΣΤΑΝ

(συνέχεια)

Η Ροζαλία ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀποθάνῃ
ἐνεκεν τῆς φρικαλέας ταύτης ἀποκα-
λύψεως, ἥτις προσέβαλεν αὐτὴν ἐν τῇ θλι-
βεῖς εὐαισθησίᾳ της ὡς γυναικός, τὴν
παραμονὴν καθ' ἣν ἐμελλε νὰ γίνῃ μήτηρ,
φερούσης ἐν ἑαυτῇ δύο καρδίας, δύο ἐ-
στίαις θλίψεων. Τὸ τέκνον ἐφανεύθη, ἐν ᾧ
ἡ μήτηρ ἐπέζησεν. Ἀλλ' ὅμως ὅτε μετὰ
τρίημερον ἐκμηδενίσαις ἀνεκτῆσατο καὶ
αὐθις τὴν μνήμην αὐτῆς, θλιβομένη δά-
κρυα ἀκκτάσχετα ἔχυνε, κύματα πικρὰ
σχηματίζοντα, ἅπερ οὐδὲν ἡδύνατο νὰ ἀ-
ποστεγνώσῃ, νὰ καθησυχάσῃ. Ἄνευ κραυ-
γῆς τινος, ἄνευ οὐδενὸς παραπόνου, ὅτε
ἐπαύσατο κλαίονσα ἐπὶ τῇ προδοσίᾳ τοῦ
φίλου, τοῦ συζύγου αὐτῆς, τὰ δάκρυα καὶ
αὐθις τῇ ἐπανῆλθον διπλάσια, εὐρισκομένη
πρὸ τοῦ λίκνου τοῦ κενοῦ, ἔνθα ἐκοιμῶντο
μόνοι, οἱ θησαυροὶ τῶν βρεφικῶν ἐνδυμα-
τίων, ὑπὸ διαφανῇ κυανᾷ παραπετάσματα.
Ὁ δυστυχὴς Νουμᾶς ἦν ἐπίσης ἀπελπίς.
Ἡ μεγάλη ἐλπίς τοῦ μικροῦ Ρουμεστάν,
τοῦ πρωτοτόκου, ἥτις ἀναφαίνεται μετὰ
μεγάλων καὶ αἰσίων οἰωνῶν παρὰ ταῖς
ἐπαρχιακαῖς οἰκογενεαῖς, κατεστράφη, δι-
ελύθη ἐνεκεν τοῦ σφάλματός του· τὸ ὥχρον
τῆς γυναικὸς πρόσωπον τῆς εἰς βαθείας
σκέψεις παραδεδομένης, ἡ θλίψις ἡ ἄκρα
προδιδόμενη ὑπὸ τῶν υποκόφων ὁλοφυρ-
μῶν τοῦ κατεσπάρασσε τὴν ψυχὴν ὡς ἐκ
τῆς μεγάλης εὐαισθησίας, τὴν ὁποίαν ἐ-
δείκνυε, καθίσας εἰς τοὺς πόδας τοῦ κραδ-
βάτου τοῦ θύματός του ἔχων τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς ὅλως ἀνοικτούς, τὰ χεῖλη ὑποτρέ-
μοντα: «Ροζαλία! πᾶμε... ἄς ἰδωμεν...»
εἶπε, διότι δὲν εὗρισκε τί νὰ εἴπῃ ἄλλο, ἀλλὰ
πόσα πράγματα δὲν περιείχοντο ἐντὸς τῆς
φράσεως ταύτης «πᾶμε... ἄς ἰδωμεν...»
προφερθείσης μὲ τόνον μεσημβρινοῦ εὐ-
κόλως τὴν συμπάθειαν ἀποσπώντος. Ἡ-
δυνάτο τις νὰ ἐννοήσῃ εὐκόλως ἐν τῇ
φράσει ταύτῃ: «μὴ θλίβεσθαι λοιπὸν
πτωχὸν μου ζῶν... μήπως τοῦτο ἀξίζει
τὸν κόπον; μήπως τοῦτο μὲ ἐμποδίζει
ἀπὸ τοῦ νὰ σὲ ἀγαπῶ;»

Εἶναι ἀληθές ὅτι τὴν ἡγάπα τόσο ὅ-

σον ἡ ἐλαφρόνιστά του τοῦ ἐπέτρεπε δια-
κεστεραν προσκόλλησιν. Δὲν ὠνευρέετο
οὐδὲν ἄλλο ἢ ταύτην· καὶ διὰ νὰ κρατήσῃ τὴν
οἰκίαν της, τὴν ἐπεριποιεῖτο, τὴν ἐθώπευεν.
Ἐκεῖνος ὅστις ἔλεγε τόσον ἀφελῶς «ἔχω
ἀνάγκην ἀφοσιώσεως παρ' ἐμοῖ!» Ἐτυλ-
λογίζετο, ὅτι αὕτη ἦτο ἡ ἐντελεστέρα, ἡ
ἀγαπητοτέρα ἐξ ὧν ἡδύνατο νὰ ἐπιθυ-
μήσῃ καὶ ἡ ιδέα ὅτι ἡδύνατο νὰ τὴν ἀ-
πολέσῃ τὸν ἐτρόμαζε.

Πλὴν ὅμως, ἡ Ροζαλία ἐφαντάζετο
ἄλλως τὸ πρᾶγμα Ἡ ζωὴ της κατεστρά-
φη, τὸ εἶδωλόν της κατέπεσεν, ἡ ἐπι-
στοσύνη ἀπωλέσθη διὰ παντός. Καὶ ἐν
τούτοις τὸν ἐσυγχώρησε. Τὸν ἐσυγχώρησεν
ἐξ οἴκτου, ὡς μήτηρ ὑποχωρεῖ εἰς τὸ τέ-
κνον, ὅπερ κλαίει, ὅπερ ταπεινοῦται. Ὁ-
ντως διὰ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ὀνόματός
των διὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς, τὸ ὅποιον
τὸ σκάνδαλον τοῦ ἀποχωρισμοῦ των ἤθε-
λεν ἀμαυρώσει καὶ διότι οἱ συγγενεῖς των
τὴν ἐνόμιζον εὐτυχῇ, αὕτη δὲν ἡδυνήθη
νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ αὐτοὺς τὴν ἀπατηλὴν
ταύτην ἐλπίδα. Ἡ παρασχεθεῖσα τόσον
γενναιοψύχως συγγνώμῃ τῷ ἐγνώρισεν,
ὅτι δὲν ἔχει πλέον νὰ σκέπτηται περὶ
αὐτῆς ἐὰν ἐπανελάμβανε τὴν προσβολήν.
Ποτὲ πλέον! ἡ τότε σκληρῶς ἀποχωρι-
σθέντες, ριζικῶς ἐνώπιον πάντων!... Εἰς
τοῦτο ἐπεδοθὲν σημασία δι' ἐνὸς τόνου, δι'
ἐνὸς βλέμματος, ἐν οἷς ἡ ὑπερηφάνεια
τῆς γυναικὸς ἐλάμβανε τὴν ἐκδίκησιν ἀπὸ
ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις καὶ ὅλα τὰ προσκόμ-
ματα τὰ κοινωνικὰ.

Ὁ Νουμᾶς ἠννόησεν, ὠρκίσθη νὰ μὴ
ἀρχίσῃ πλέον τὰ αὐτὰ καὶ εἰλικρινῶς τὸ
κατάρθρωσεν· ἔτρεμεν ἀκόμη διότι ἐκινδύ-
νευσε τὴν εὐτυχίαν του, τὴν ἀνάπαυσιν ἐ-
κείνης τῆς ὁποίας περὶ πολλοῦ ἵποιοῖτο,
ἀντὶ ἡδονῆς, ἥτις ἱκανοποιεῖ τὴν ματαιό-
τητά του μόνον. Καὶ ὡς ἐκ τῆς εὐχαρι-
στήσεως ὅτι θὰ ἀπαλλαχθῇ τῆς μεγάλης
ταύτης κυρίας, τῆς μαρκησίας ταύτης,
ἥτις εἶχε τὰ χ ο ν δ ρ α χ ο κ κ α λ α—τὰ
οἰκόσημα κατὰ μέρος—δὲν ὠμίλει πλέον
μὲ τὰ σ ω σ τ ᾱ τ ο υ· διότι δὲν εἶχε
πλέον ἐπιστολὰς νὰ γράψῃ, συνεντευξί-
ας νὰ ὀρίσῃ, ἡ δὲ λειποψυχία περὶ τὰ εὐτελῆ
αἰσθηματικὰ ἅπερ ὀλίγον ἀρμολογοῦσιν εἰς
τὸν χαρακτήρα του, σχεδὸν τόσον ὅσον καὶ
ὁ γαλήνιος χαρακτήρ τῆς συζύγου του τὸν
ἐφαίδρυνον· ἡδὴ ἐπῆλθεν ἡ ἐσωτερικὴ γα-
λήνη. Εὐτυχὴς ἐγένετο καὶ αὐθις ὡς καὶ
πρότερον. Οὐδὲν παρήλλαξεν ἐν ταῖς καθ'
ἡμέραν αὐτῶν σχέσεσι. Καθ' ἐκάστην ἐ-
τρωγον καὶ ἔπινον φαιδρῶς καὶ αἱ αὐταὶ
ἐγίνοντο ἑορταὶ καὶ ἐπισκέψεις καθ' ἃς ὁ
Ρουμεστάν ἐψαλλεν, ἀπήγγελλε καὶ ἡλα-
ζωνεῖτο χωρὶς νὰ ἀμφιβόλλῃ ποσῶς ὅτι
πλησίον του δύο ὠραῖοι ὀφθαλμοὶ ἐπη-
γρύπουν ὁλάνοικτοι ἀπὸ ἀληθῆ δάκρυα
διαλαμπόμενοι. Τὸν ἔβλεπε πλέον τώρα,
τὸν μέγαν της ἄνδρα, ὅλως χειρονομοῦν-
τα, λέγοντα, ἀγαθὸν καὶ γενναῖο δωρον ἐξ
αἰσθήματος, ἀλλὰ ὀλίγης ἀγαθότητος, γι-

νομένης μᾶλλον ἐξ ἰδιοτροπίας, ἐπιδεικτι-
σεως καὶ φιλαρεσκείας. Αὕτη ἦν οὖν τὸ
μικρὸν βάθος τοῦ ἀμφιταλαντευομένου
τούτου πλάσματος καὶ εἰς τὰ μίσῃ του καὶ
εἰς τὰς πεποιθήσεις του· ὑπεράνω παντὸς
ἄλλου αὕτη ἐφοβεῖτο καὶ δι' αὐτὸν καὶ δι'
ἑαυτήν. Ἐφοβεῖτο ταύτην τὴν ἀδυναμίαν,
ἥτις κρύπτεται ὑπὸ μεγάλας λέξεις καὶ
κραυγὰς, ἀδυναμίαν, ἥτις παρείχεν εἰς
αὐτὴν ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ συγχρόνως κα-
θίστα αὐτὴν ἐπὶ μᾶλλον πρὸς αὐτὸν τει-
νοῦσαν, διὰ τῆς ἀνάγκης ἐκείνης τῆς μη-
τρικῆς προστασίας, ἐφ' ἧς ἡ γυνὴ στηρί-
ζει τὴν ἀφοσίωσιν ὅταν ὁ ἔρως ἀπωλεσθῇ.
Καὶ ἦτο πάντοτε ἐτοίμη εἰς τὸ νὰ ἀφο-
σιωθῇ καὶ νὰ ἀποδοθῇ τελείως εἰς αὐτὸν
εἰ καὶ τὴν προῦδωκε καὶ δὲν εἶχεν εἰμὴ
ἓνα φόβον μυστικόν, «μὴ τυχὸν τῇ ἐμ-
πνεύσῃ ἀθυμίαν»,

Ἡ Ροζαλία ἐν τῇ διακρινούσῃ αὐτὴν
πάντοτε τῶν πραγμάτων διαφυγῇ ἀντιλή-
ψει, διέκρινε ταχέως τὴν ἐπελθούσαν με-
ταβολὴν ἐν ταῖς γνώμας τοῦ συζύγου της.
Αἱ σχέσεις αὐτοῦ πρὸς τὰ προάστεια ἐψυ-
χράνθησαν, τὸ βαμβακερὸν ἐσωκάρδιον
τοῦ γερο-Σανιέ, τὸ ἄνθος τῆς καρφίδος
τοῦ λαϊμοδέτου τοῦ δὲν τοῦ ἐνέπνεον πλέον
τὸν αὐτὸν θαυμασμόν. Εὗρισκεν ὅτι ἡ με-
γάλη ἐπιμέλεια περὶ ταῦτα τὸν ἐταπεινῶν.

Ἡ σκιά του ἥτις ἐνήδρευεν ἐν τῷ βου-
λευτηρίῳ, σκιά ὑπναλέα ἀνακαλοῦσα τὴν
νομιμότητα καὶ τὰς ἰχωρώδεις ἀποναρακώ-
σεις, τὰς ἀδελφὰς τοῦ θανάτου... Τοιου-
τρόπως ὁ Νουμᾶς ἐξέλισεν ἡσύχως τὰ
καθ' ἑαυτὸν, ἥνοιγε τὴν θύραν αὐτοῦ εἰς τὰς
ἐπιστημότητας τοῦ κόμματος τῶν μοναρχι-
κῶν τὰς ἀπαντῶσας εἰς τὰς αἰθούσας τῆς
κυρίας Δεσκαμπές, ἥς τινος ἡ ἐπιρροή εἶχε
παρασκευάσει τὴν μεταβολὴν ταύτην:
«πρόσεχε εἰς τὸν μέγαν σου ἄνδρα...
νομίζω ὅτι ἀλλάζει...», ἔλεγεν ὁ σύμβου-
λος εἰς τὴν κόρην του ἡμέραν τινὰ, ὅτε ἡ
βωμολόχος εὐγλωττία τοῦ δικηγόρου διε-
σκεδάσθη εἰς τὴν τράπεζαν τῆς μερίδος
τοῦ Φροσχδόρφ, τὴν ὁποίαν παρέβαλλε πρὸς
τὸν ξύλινον πῆγασον τοῦ Δον-Κιχώτου,
ἀκίνητον καὶ προσηλωμένον εἰς τὴν θέσιν
του, ἐνῷ ὁ ἱππότης ἔχων δεδεμένους τοὺς
ὀφθαλμοὺς ἐφαντάζετο νὰ κάμῃ μακρὸν
ταξείδιον.

Αὕτη δὲν συνεζήτει μετ' αὐτοῦ ἐπὶ μα-
κρὸν ὑποκρινόμενη ὅσον ἡδύνατο, τὰ δὲ
ψεύδῃ—τὰ ὅποια αὐτὸς ἀπηξίου νὰ ὑπο-
στηρίξῃ διὰ λεπτότητος καὶ διὰ διαφορῶν
ἄλλων περιπλοκῶν—ἦσαν παρ' αὐτῇ ἐν
μεγάλῃ δόσει. Εἰσερχομένη δὲ πρωΐαν
τινὰ εἰς τὸ ἰδιαιτέρον του γραφεῖον κατέ-
λαβεν αὐτὸν αἰφνιδίως ἀσχολούμενον περὶ
τὴν σύνταξιν ἐπιστολῆς. Κύψασα δὲ τὴν
κεφαλὴν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του εἶπε:

«Εἰς ποῖον γράφεις;»

Ἐκεῖνος εὗρέθη εἰς δύσκολον θέσιν·
προσεπάθησε νὰ εὗρῃ ἀπάντησιν τινα ἀλ-
λ' ἰδὼν αὐτὴν ἐταστικῶς παρατηροῦσαν
δὲν ἡδυνήθη ἢ νὰ ὁμολογήσῃ ἄκων καὶ